

TEHNIKA- ÜLIIKOOL

Nr 16-17 (1559)

5. juuni 2000

Ilmub 30. aprillist 1949

Tasuta

Infotund: ruumid ja eelarved

30. mail toimus järjekordne ülikooli juhtkonna infotund, kus seekord räägiti ruumide ümberjaotusest ja avalikustati osakondade eelarved.

Teavet jagasid haldusdirektor **Peep Jonas** ja ökonomikaosakonna juhataja asetäitja **Anto Lempu**. Infovoogusid juhtis avalike suhete osakonna juhataja **Olavi Pihlamägi**.

Nn rahvaste rändamine, mis suvel teostub, sai alguse meeldivast konstateeringust, et mehaanikakorpuse juurdeehitus saab valmis ja peale mehaanikute saab seal endale vastsed tööruumid ka osa ülikooli struktuure, näiteks ökonomikaosakond ja tehnika-kinnisvaraosakond. Senise ökonomikaosakonna poolkorruse "vallutavad" uued osakonnad: teadusarendusosakond (juhataja **Ardo Kamratov**, ruumid I-102, I-103, I-104, I-105, I-106) ja avalike suhete osakond (**Olavi Pihlamägi**, ruumid I-107, I-108, I-109). Ruumis I-108 hakkab paiknema ka ajalehe TEHNIKAÜLIIKOOL toimetuse). Välisuhete talitus (juhataja **Madli Krispin**) saab laienemise tõttu ruumi juurde (III-211 ja 211A), ning ka **Mare Aru** (arengufond ja vilistlaskogu) kolib suuremasse tuppa, II-127. Ka töökaitse spetsialist **Inna Pärn** asub uuest õppeaastast teise kohta, IV-108. Õigustalitusele (juht **Hilja Merzin**) vabaneb pind ruumist III-104 (kantselei kõrv).

Teabetalituse ruumi IV-207, kus praegu töötavad **Helgi Arumaa** ja **Kersti Vähi**, tuleb kunstnik **Feliks Sarv** kujundustalitusest. Ajalehe toimetuse tuppa VI-211 (hetkel **Urmi Reinde** ja **Nadezda Majevskaia** kasutuses) asub üliõpilasorganisatsioon BEST-Estonia, mis on ka loomulik — naabrikeks on neile siis üliõpilasedustuse ruum VI-212. Liikuma hakkavad ka katsekoda (**Jüri Starkopf**) ruumi III-203 ja humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut ruumi IV-108.

Uudisena hakkab peahoone ruumi IV-101 rentima Eesti Inseneride Liit. Innovatsioonikeskus loob internetilabori algajatele internetikasutajatele, ja see hakkab asuma IV-208. Remont vabanevates ruumides lõpeb juulikuuga, sh peahoone fuajee renoveerimine. Kui side peaspetsialist **Elmar Rüstern** usinasti töötab, suudab ta garanteerida olemasolevate telefoninumbrite säilimise.

Anto Lempu selgitas, milleks oli vaja kõikidele osakondadele eraldi eelarved: taotluseks on kokkuhoid ja läbipaistvus. Ülikool töötab aasta lõpuni kaheksaks kuuks planeeritud eelarve järgi. Kõikide osakondade juhatajad selgitasid kokkuvõtteks muutusi oma mätta otsast ja andsid põgusa ülevaate teemal "kuhu raha läheb". Küsiti palju ja saadi ka vastuseid.

29. mail andis haldusdirektor Peep Jonas välja ka haldusstruktuuri muutusi ja V õppehoone juurdeehituse valmistaamisest tulenevaid ümberpaigutusi fikseeriva käskkirja.

Kersti Vähi
Urmi Reinde

Veel messist

Mess TEHNOLOOGIA 2000 — teaduse, tehnika ja rahamaailma kohtumine

Messil peetud konverentsi üks oodatumaid esinejaid oli **Veli-Pekka Niitamo** (fotol vasakul) — Nokia OY esindaja, globaalse strateegilise arengutegevuse juht. Üks tema paljudest kuulajatest oli ka rektor **Andres Keevallik**, kelle arvates kandis möödunud mess lootust, et kõrgkoolide koostöö ettevõtlusega aitab kaasa uute, just Eesti kaubamärgiga toodete loomisele rahvusvahelise turu jaoks.

Meida Jalasti fotod.

Mess TEHNOLOOGIA 2000 — teaduse,

Mess kui arengu mootor

Eesti NOKIAT ei ole võimalik luua nii, et igaüks omaette püüdleb millegi poole igal sammul ja ajahetkel, igaüks harjumuspäraselt omaette ja iseenda jaoks.

Eesti NOKIAs on vaja eestlase visadusele ja tööväimele lisada avatust, laiema ja samaaegselt ka pikema aja tunnetamise oskust ning eelkõige valmisolekut koostööks – potentsiaalsete partneritega territoriaalsete-kultuuriliste piiride tagant, aga eelkõige siinsamas kodus.

Kui me saame aru arengu üldistest seaduspärasustest, suudame luua ühiseid visioone tuleviku tendentsidest, jagame vastutuse tehtud valikute ees koos konkreetse toega, mis aitab saavutada püstitatud eesmärgid – alles see annab eestimaalasele meie oma NOKIA tekkimiseks vajalikku osalus- ja ka kindlustunnet.

Maikuu meie spordihoones toimunud messi TEHNOLOOGIA 2000 eesmärgiks oli pakkuda kontaktivõimalusi innovaatiliste ideede/projektide loojatele, tootereaduse ja turustamise teenuste pakkujatele, potentsiaalsetele investoritele.

Messi näituse, konverentside, kohtumiste kaudu soovisime saada ülevaadet innovaatilise ettevõtluse seisust ning luua laiemat arusaama arengu- ja arendamisvõimalustest Eestis. Arvan, et oma esialgsed eesmärgid kontaktmess ka täitis.

Kontaktmessi "Tehnoloogia 2000" korraldajate nimel avaldan tänu koostöö eest partneritele Tehnikaülikoolist ja Nõmme Gümnaasiumist. Eriiline tänu kuulub loomulikult aga kõigile ettevõtetele-sponsoritele, tänu kellele mess teostus. Soovin kõigile messil esinenutele valmisolekut edasiseks mõistmiseks ning ühiseks tegevuseks. Ega esimene mess jää viimaseks.

Rein Ruubel
Messi TEHNOLOOGIA 2000
projektijuht
TTÜ Innovatsioonikeskus

EV Majandusministeeriumi tööstuse osakonna juhataja Oleg Epner (fotol keskel) tervitab messilisi ministeeriumi poolt ja annab Eesti Innovatsioonifondi nõukogu liikmena üle fondi auhinna.

Auhinna saavad meremärkide süsteemi loomise eest Küberneetika AS juhataja Ülo Jaaksoo ja nõunik Harry Tani.

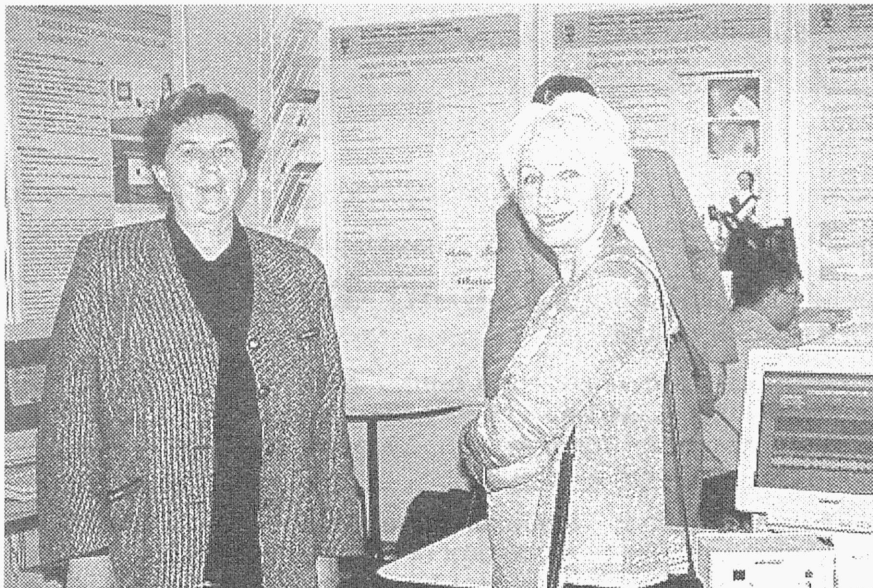
Küsesid füüsikainstituudi direktori abi Lembit Kuriku (pildil) käest,

tehnika ja rahamaailma kohtumine

kuidas mess tundus, ütles ta, et igati õigustas end nimetus **kontaktmess**. Sai luua uusi kontakte ja kinnistada vanu. Külalisteks olid kolleegid ja üliõpialsed nii TTÜst kui ka Tartu ülikoolist.

Peale füüsikainstituudi olid nende boksis esindatud ka matemaatikud, insenerigraafikud ja materjaliuuringute spetsialistid. Eriti viimaste puhul tunti elavat huvi puidukahjustuste (nt majaseen) vastu. Nõuavad ju kahjustused ning nende kõrvaldamise viisid Eestis seoses kliimaga ja vanade majade ümberehitusel kasutatavate eri materjalidega teadmisi ja oskusi, seega suurt tähelepanu.

Nüüd on küsimus selles, märkis Lembit Kurik, millal samalaadset messi jälle korraldada. Ega vanade asjadega pole mõtet igal aastal uuesti välja tulla.

Biomeditsiinikeskuse juhataja professor Hiie Hinrikus:

Kui võrrelda Tartu messiga, oli meie oma samm edasi. Tartu taandus puhtalt õpilastele ja meenutas seega Teeviita. Tallinnas oli rohkem ettevõtteid esindatud (isegi ELCOTEQ), kuid neid võinuks enamgi olla. Üldine mulje jäi niisugune, et ega Eesti ettevõtlus kaugema perspektiiviga teadussaavutuste vastu erilist huvi ei tunne. Kõiki huvitab tulemus kohe-kohe, mitte kusagil tulevikus. Seda võib ka mõista, on ju tegemist mahuka investeeringu ja riskiga. Statistika ütlebki ju, et 20st heast ideest pääseb tootmisse vaid üks. Aga eks messi olegi vaja, et see üks üles leida.

Ülikooli vastset moodustatud **õigustalituse juhataja Hilja Merzin** (fotol paremal) ütles oma messile tuleku põhjuseks pikaajase huvi Tehnikaülikooli ja tema teadustaseme vastu. On ta ju alates 1973. aastast ülikooliga seotud, töötades endises teadusliku uurimise sektoris juristina. Vahepeal oli ta aastaid ametis Tallinna Linnavalikogus, nüüd tuli ta 1. juunist täiskohaga ülikooli. "Eks mess oli oluliste lepingute sepitsemise koht," andis ta innovatiivsele ettevõtmisele oma-poolse hinnangu.

Messilisi küsitles

Elektronika instituudi direktor professor Mart Min:

Esimene ja peamine tähtsus — messil käisid investorid. Õelgem ikka otse välja, et see oli teaduse-, tehnika- ja rahamaailma kohtumine. Ütlen seda selle põhjal, et meil on juba toimunud paar kohtumist investoritega pärast messi. Meie, s.o elektronika instituudi ja Küberneetika ASi poole on juba pöördunud nii kodu- kui välismaised ettevõtjad. Selles mõttes oli kontaktmess Eestis pretsedenti loov sündmus.

Teiseks — saime Eesti tehnoloogilise arengu ja püüdluste kohta hea ülevaate. Nägime, et ühtteist ikka on, kuigi pilt tundus ju tõesti mõnevõrra kesine. Aga mis oli hea — ülikoolid (TTÜ, TÜ) paistsid tugevasti üle teiste! Tegijate omavahelised kontaktid süvenesid, nägime, millega teised tegelevad, ja see teadmine on meile oluline.

Ja lõpuks järeldus: kui tahame Eesti väiksuse juures midagi potentsiaalset ära teha, peame koostööd tegema. Teame, et pisikesed ettevõttekesed ei mängi suuremate eesmärkide puhul erilist rolli. Just koostöötamine ühiste eesmärkide nimel, ütleme protsessi hingeline pool peab murdma tegijaid seni lahutavad tõkked. Kuigi oleme harjunud, et rahamaailmas käib suur üksteise ületrumpamine, on ainsad tõelise edu lootused seotud koostööd ja ühistegevusega. Võtaksime näiteks kampa meie ja Tartu ülikooli meditsiinitehnika tegelevad kolleegid (kellega meil ongi juba toimivad sidemed), Mustamäe haigla ja selle südamekirurgia inimesed ning saaksime suurepärase koosluse, mis toob kasu teadusele, investeerijatele ja muidugi ühiskonnale.

Urmi Reinde

Teated

18. mail

Dots **Ülo Kristjuhan** võttis osa Varsavis toimunud "Tööohutuse ja Ergonoomika Rahvusvahelise Ajakirja" toimetuse kolleegiumi istungist. Ajakiri on ilmunud viis aastat, publitseeritud on autoreid 29 maalt kokku 162 artiklit. Dots Kristjuhan on ajakirja asutajaliige.

19.-21. maini oli samas ka tööohutusalane rahvusvaheline konverents, millel dots Kristjuhan samuti osales.

22.-26. mai

Inglise keele lektoraadi lektor **Mare-Anne Laane** viibis Euroopa Teadustoimetajate Assotsiatsiooni liikmena sama assotsiatsiooni konverentsil "Mida tähendab olla teadustoimetaja?" Toursis, Prantsusmaal. Tema ettekande teemaks oli "Toimetajad tõlkijate funktsioonis".

22. mai - 12. juuni

Peahoone fuajees jätkub näitus "Eesti vanem tehnikaraamat".

29. - 30. mai

Deniss Karai, Jaanus Lass ja Maie Parts Biomeditsiinitehnika keskusest osalesid Tampere Tehnikaülikoolis seitsmendal Ragnar Graniti nimelisel sümposiumil.

30. mai

Turu ülikooli 8liikmeline delegatsioon tutvumisvisiidil TTÜs.

30. mai

TTÜd külastasid Soome TEKES (National Technology Agency) fondi esindajad.

30. mai

Järjekordne infotund. Vt pikemalt lk 1.

30. - 31. mai

Elektroenergeetika instituudi professorid **Mati Valdma** ja **Olev Liik** osalesid Balti energiasüsteemide koostöö seminaril Riias ja Jurmalas.

30. - 31. mai

Haldusjuhtimise õppetooli juhataja professor **Sulev Mäeltsemees** viibis Soomes Eesti Siseministeeriumi ja Omavalitsusliitude delegatsiooni koosseisus. Tutvuti regionaalse juhtimisega.

31. mai

Töökeskkonna ja ohutuse professori kohale kandideerija **Ülo Kristjuhan** pidas avaliku loengu "TTÜ roll töökeskkonna parandamisel Eestis ja Euroopas". Info tel 620 2010.

TTÜ Vilistlaskogu 2000. aasta üliõpilasstipendiumid

Vilistlaskogu juhatus, soovides tihendada sidemeid vilistlas- ja üliõpilaskonna vahel ning toetada väga hea õppeedukuse ja aktiivse eluhoiakuga kolmanda ning neljanda õppeaasta bakalaureuseõppe üliõpilasi, määrab avaliku konkursi tulemusel igal aastal augustikuu lõpuks kaks 10 000 krooni suurust üliõpilasstipendiumi.

Avalduste esitamise tähtaeg on 26. juuni k.a.

Tutvu tingimustega!!!

TTÜ Vilistlaskogu koduleheküljel www.ttu.ee

Vilistlaskogu stendil IV korpus 108

Info tel 6 20 34 98

e-mail marearu@edu.ttu.ee

Teadusauhinnad üliõpilastele

Eesti Teaduste Akadeemia annab 2000. aastal parematele üliõpilastööde autoritele välja kaks auhinda (á 5000 krooni) Rein Silberbergi fondi ja kuni 15 auhinda (á 3000 - 4000 krooni) Akadeemia vahenditest.

Teadusauhinnade võistlusel võivad osaleda Eesti ülikoolide üliõpilased ja Eesti päritoluga üliõpilased välismaa ülikoolides, kes 2000. aastal jätkuvalt on või kuni õpingute lõpetamiseni olid üliõpilase staatuses.

Konkursile võib esitada diplomi-, bakalaureuse- ja magistriõppe käigus lõpetatud ning vormistatud teaduslikke töid, samuti nende tööde tulemuste põhjal avaldatud teaduslikke publikatsioone, kus üliõpilane on ainus või esimene autor. Esitatavad tööd võivad olla vormistatud ka diplomi-, bakalaureuse- või magistritööna.

Vastu võetakse töid, mille koos isikliku kirjaliku avalduse ja vajalike isikuandmetega (nimi, aadress, õppeasutus, eriala, kursus, telefoninumbriid) **esitavad või posti teel saadavad tööde autorid ise**. Tööle on soovitatav lisada juhendaja kirjalik arvamus. Võõrkeelse töö puhul, kus puudub eestikeelne lühikokkuvõtte, on avalduses vaja märkida töö pealkiri eesti keeles.

Parimad auhinnatud tööd kuuluvad ettekandmisele Eesti Teaduste Akadeemias korraldataval ettekandekoosolekul.

Töid teadusauhinna taotlemiseks võetakse vastu

25. septembrini 2000 aadressil:

Eesti Teaduste Akadeemia, Kohtu 6, 10130 Tallinn.

Austatud tudeng!

Kutsume Sind osalema üliõpilastööde konkursil "**Geenitehnoloogia võimalused ja ohud – teaduslikud, eetilised, õiguslikud ja majanduslikud aspektid**".

Konkursi korraldavad Eesti Geenikeskus ja Pärnu Konverentsid. Konkurs viiakse läbi **Tartus 21.-22. septembril 2000** toimival rahvusvahelise **geenitehnoloogia konverentsil**.

Konkursil võivad osaleda kõik Eesti ülikoolides õppivad üliõpilased või magistrandid ja välisriikide ülikoolides õppivad eestimaalased.

Essee või referaadi vormis vormistatud tööd tuleb esitada paber kandjal eesti või inglise keeles ja nende maht peab piirduma 10 000 tähemärgiga.

Andmed autori kohta peavad olema kinnises ümbrikus, millel on töö autori poolt välja mõeldud märgusõna.

Tööde esitamise **tähtaeg on 31. august 2000**. Töid hindav komisjon valib laekunud tööde hulgast välja kaks preemiatööd:

*Parimale tööle panevad **Eesti Geenikeskus ja Pärnu Konverentsid** välja ühe rahalise auhinna väärtuses **10 000 krooni**.

***Eesti Välisinvesteeringute Agentuur** paneb välja rahalise auhinna **10 000 krooni** parima majandusteemalise valdkonna käsitluse eest.

Premeeritud tööde autorid saavad tasuta osaleda geenitehnoloogia konverentsil Tartus 21. ja 22. septembril. Auhinnatud tööd avaldatakse konverentsi algusajaks väljaantavas kogumikus.

Tööd tuleb esitada aadressil:

OÜ Balti Juhtimiskonverents, Laki 14, Tallinn 10621.

Lisainfo: Eesti Geenikeskus, tel: (27) 375 030
Pärnu Konverentsid, tel: (2) 6517 792
www.konverentsid.ee; www.genomics.ee

Uued juhid

Alates 1. juunist töötavad ülikooli kolmel struktuuriüksusel uued juhid.

Vastloodud õigustalituse juhataja on **Hilja-Anne Merzin**. H. Merzin on TTÜs juristina töötanud alates 1973. aastast. Vahepeal oli ta aastaid Tallinna Linnavolikogu jurist.

Ülikooli tehnika- ja kinnisvara osakonna juhataja on endine

peainseneritalituse insener **Kati Körbe**. Teda mäletatakse kui hiljutist TTÜ üliõpilasomavalitsuse juhti. Senine osakonna juhataja **Olavi Paulus** jätkab tööd haldusdirektori nõunikuna.

Teadus- ja arendusosakonna juhataja on **Ardo Kamratov**, kes varem oli majandusteaduskonnas käitismajanduse instituudi dotsent. **Kiira Parre** jätkab juhataja asetäitjana

Kersti Vähi
teabetalitus

Teated

31. mai

Töökeskkonna ja ohutuse professori kohale kandideerija **Piia Tindi** avalik loeng "Ohud töökeskkonnas ja riski haldamine". Info tel 620 2010.

1. juuni

Veonduslogistika professori kohale kandideerija **Jüri Lavingu** avalik loeng "Eesti transpordisüsteemi areng".

1. juuni

Teedemajanduse professori kohale kandideerija **Maano Koppeli** avalik loeng "Teekatete kulumiskihid".

1. juuni

Sillaehituse professori kohale kandideerija **Siim Idnurme** avalik loeng "Rippsildade ehitamine ja arvutus".

2. juuni

Ülikooli külastas Lappeenranna Tehnikaülikooli 44liikmeline delegatsioon.

2. juuni

Vee kvaliteedi ja kaitse professori kohale kandideerija **Enn Loigu** avalik loeng "Jõgede seisund ja veekvaliteedi klassid". Info tel 620 2010.

2. juuni

Kütuste tehnoloogia professori kohale kandideerija **Jüri Soone** avalik loeng "Põlevkivi töötlemise tehnoloogilisi lahendusi vaadelduna säästliku arengu seisukohalt". Info tel 620 2010.

2. juuni

Magistrant **Ülle Lõhmus** kaitses magistratööd teemal "Kohaliku omavalitsuse ametiasutuse kujundamise võimalused pidevalt arenevaks avaliku sektori organisatsiooniks (Tallinna Linnakantselei näitel)". Juhendaja on professor **Mare Teichmann**, retsensendid **Sulev Mäeltsemees** (haldusjuhtimise õppetooli juhataja, professor) ja **Laine Simson** (Audentese Kõrgem Ärikool, Ph.D).

4. - 7. juuni

Prorektor **Jüri Tanner** osaleb Barcelonas EAIR (*European Association of Institutional Research*) rahvusvahelisel ülikoolide juhtimise alasel teoreetilisel seminaril. Info tel 620 2005.

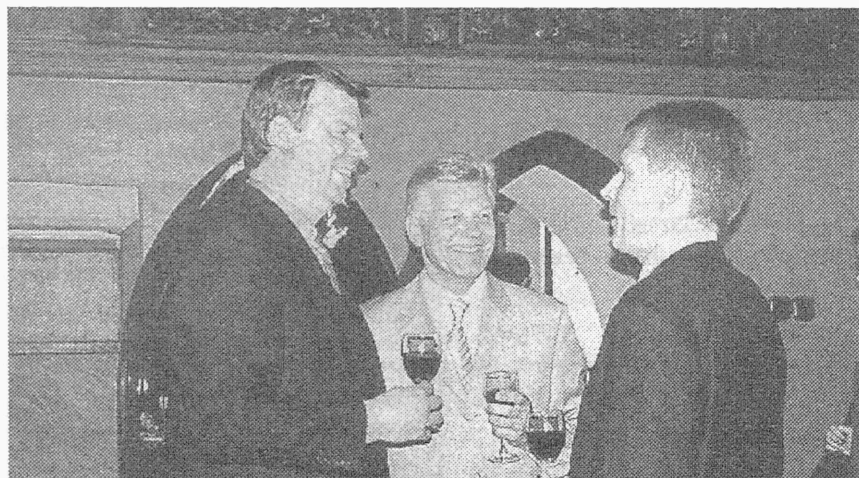
7. juuni

Professor **Jüri Papstel** võtab osa BALTECH konsortsiumi teadusseminari orgkomisjoni istungist Riia Tehnikaülikoolis. Info tel 620 3265.

Tööstuselt tudengitele 1,5 miljonit krooni

Sündinud on järjekordne koostööleping: Kalle Tiiter (AS Tallinna Vesi) ja Mare Aru (TTÜ Arengufond).

Vastastikku kasulik ja meeldiv kokkusaamine: (paremalt) Toomas Luman (EE Grupi juatuse esimees), Enn Veskimägi (AS Standard juhatuse esimees) ja Peep Jonas (TTÜ haldusdirektor)

Tiit Vähi (TTU vilistlane, ekspeaminister ja perekonnapea) ütles, et sel sügisel peaks Tehnikaülikooli astuma tema poeg Ronald Vähi. Ta lisas, et on poja otsusega ülimalt rahul. "Soovitan teistelegi noortele meestele: minge ja õppige insneriks! Selle haridusega võite hiljem edasi minna majandusse ja poliitikasse. Insneriteadmiste baasil midagi juurde õppida ei ole ju võimatu."

18. mail toimus TTÜ Arengufondi pidulik vastuvõtt Raekojas, kus fondi juhataja Mare Aru allkirjastas koostöölepingud aktsiaseltside Tallinna Sadam juhatuse esimehe Riho Rasmanni, AS Tallinna Vesi juhatuse esimehe Kalle Tiiteri ja AS Eesti Põlevkivi juhatuse esimehe Mati Jostoviga.

Lepingute järgi toetavad ettevõtted tudengeid 10 aasta jooksul kokku 1 450 000 krooniga. Varem on arengufond sõlminud analoogsed lepingud firmadega Ericsson Eesti, Hansapank, Eesti Ehitus, Eesti Mobiiltelefon ja Eesti Energia.

TTÜ Arengufondi nõukogu esimees Toomas Luman ütles ürituse ametlikku osa sisse juhatades, et edukad inimesed kipuvad arvama, nagu võlgneksid nad oma isikliku edu eest tänu ainuüksi iseendale. Tegelikult unustavad nad esiteks oma vanemad, kellelt nad on pärinud anded ja kasvatus, ning teiseks koolid, kes on nende eeldused teadmisteks lihvinud.

T. Luman avaldas lootust, et nüüdsest juba kaheksale ülikooli ja ettevõtte vahelisele lepingule tuleb veelgi lisa, sest elu näitab, et eriti tuleb motiveerida magistri- ja doktoriõpinguid.

Rektor Andres Keevallik tuletas meelde, et ülikooli teevad suureks tema lõpetajad. Praegu on aga ülikooli suurim valupunkt järelkasvu koolitamine ja senise kaadri ning infrastruktuuri vananemine. Rektori sõnul kulub praegu riigi poolt ühe üliõpilase koolitamiseks eraldatav 25 000 krooni aastas ka eelkoolialise lapse kasvatamiseks. Soomes on see näitaja viis korda suurem, aga meie siin kindlasti ei koolita viis korda viletsamaid spetsialiste. Prof Keevallik tegi ettepaneku riigimeestele: koolitame insenere pigem vähem, aga paremini.

Arvestadas Raekoja saali tulnud TTÜ vilistlaste/ettevõtete juhte ja nende positsioone majanduses ning poliitikas, jõudsid rektori sõnad kindlasti tänuväärsele pinnasele.

Mare Aru tänas uusi lepingupartnereid Tehnikaülikoolile tehtud panuse eest. Edasi järgnes vastuvõtu emotsionaalsem osa, kus Peeter Sauli (kellest omal ajal oleks peaegu saanud TTÜ vilistlane, kui muusikutee poleks võitu saanud) võluvate klaverihelide saatel nautisid kokkutulnud meeldivat seltskonda ja klaasi veini.

Urmi Reinde

Inimene kui suurõnnetuste põhjustaja

Kaasajal on kindlaks tehtud, et 80% suurõnnetuste põhjuseks on inimviga (*human error*) või inimese teadlikult vale käitumine (*violation*).

Probleem

Näiteks ohutuseeskirjade ignoreerimine. Kes tunneb ettevõtet, on kogenud, et eeskirju rikutakse pahahti. Seetõttu on inimfaktor (*human factor*) ja sellega seonduv probleemistik muutunud aktuaalseks õnnetuste ja avariide ärahoidmisel ning ennetamisel. Sama kehtib ka väikeste õnnetuste, intsidentide jne puhul.

Inimfaktor kui mõiste

Inimfaktor puudutab keskkonna, organisatsioonilisi ja töö komponente, samuti inimest nii üldiselt kui individuaalse isikuna. Iseloomustavad isikut ju omadused, mis mõjutavad tema käitumist tööl selliselt, et see võib kahjustada tervist ja ohutust.

Paljude suurõnnetuste (*Three Mile Island* aatomireaktori kahjustus 1979, Londonis *King's Cross* raudteejaamas toimunud 31 hukkunuga tulekahju 1987, *Herald Free Enterprise* uppumine 189 ohvriga 1987, *Clapham Junction* raudteekatastroof 35 hukkunuga ja 500 vigastatuga 1988, kosmosesüstiku *Challenger 7* hukkunut nõudnud plahvatus 1986, Tshernobõli tuumakatastroof 1986 jne) tekkepõhjuste teaduslikul analüüsil on leitud, et nende põhjuseks on **inimviga, inimese vale käitumine, mis on põhjustatud vigadest juhtimises ja organisatsioonis, halbadest töötin-gimustest** (töö müras, pimedas jt ebameeldivates, stressi tekitavates tingimustes, kus pole järgitud ergonoomilisi soovitusi).

Inimfaktori kolm aspekti

1. Töö

Ülesanded peavad lähtuma ergonoomilistest põhimõtetest selliselt, et **töö oleks kohandatud inimese järgi**, mis tähendab seda, et tagatakse tervis, ohutus, mugavus. Siis töötab inimene paremini ning toob kokkuvõttes firmale suuremat kasumit.

Töö kohandamise all mõistetakse kaks erinevat viisi — **füüsiline kohandamine** hõlmab töökoha kavandamist ja töökeskkonda, **vaimne** aga individuaalse isiku informatsiooni ja otsuste vastuvõtmist, arusaamist tööülesannetest ja

riskidest. Inimese suutlikkuse ja tööülesannete mittevastavus on potentsiaalne inimvigade või teadlikult vale käitumise tekke põhjus.

2. Individuaalne isik

Iga töötaja toob tööle kaasa oma individuaalsed omadused: suhtumised, harjumused, oskused, isiklikud tõekspidamised, mis mõjuvad ülesannete täitmisele kas positiivselt või negatiivselt. Mõned isiklikud omadused on fikseeritud ning neid ei saa muuta. Muutuvad aga sellised omadused nagu eesmärgid ja oskused.

3. Organisatsioon

Organisatoorsed tegurid mõjutavad inimeste individuaalset ja grupikäitumist kõige rohkem.

Inimvigu põhjustavad töö-, individuaalsed ja organisatoorsed juhtimisalased faktorid. **Just viimastele on suurõnnetuste analüüs pööranud teenimatult vähe tähelepanu. Head perspektiivi omab siin makroergonoomika ehk organisatsiooniline ergonoomika.**

Töofaktorid inimese mõtlemise ja käitumise muutjana

- Ebaloogiliselt kavandatud seadmed ja instrumendid
- Pidevad katkestamised ja segamised
- Eksitavad või ebaselged juhendid
- Halvasti hooldatud seadmed
- Suur töökoormus
- Mürarikas ja ebameeldiv töökeskkond

Individaalsed faktorid inimese mõtlemise ja käitumise muutjana

- Madal oskuste ja kompetentsi tasand
- Töötajate väsimus
- Töötajate tüdimus ja masendus
- Töötajate individuaalsed meditsiinilised probleemid

Organisatoorsed-juhtimisalased faktorid inimese mõtlemise ja käitumise muutjana

- Töö planeerimatusest tekkinud suur koormus

- Ohutussüsteemide puudumine
- Eelnevate intsidentide ebaadekvaatne hinnang
- Ühesuunaline juhtimine
- Koordinatsiooni ja vastutuse puudumine
- Tervise- ja ohutusküsimuste halb korraldus
- Madal tervise- ja ohutuskultuur

Kõik loetletud faktorid on järgmiste inimvigade põhjuseks:

1- apsud, 2 - ajutised kontsentratsiooni ja mälu häired ning 3) vead. Samuti võivad nad põhjustada inimese teadlikult vale käitumist, mis võib viia õnnetuseni.

Inimfaktor kui ettevõtte indikaator

- Kõrge tööjõu voolavus
- Kõrged töölt puudumise ja haigestumise näitajad
- Tervise ja ohutusalaste eeskirjade ignoreerimine
- Riski hindamisel tuvastatud töötajate käitumise häired
- Töötajate kaebused töötingimuste ja töökorralduse peale.

Sellistes ettevõtetes soovitatakse teha inimese usaldatavuse analüüs, mille üheks komponendiks on inimese võimalikkuse mõõtmine. Siin mõeldakse töökoha, töö organisatsiooni ning töökeskkonna vastavust ergonoomilistele soovitudele: ergonoomika eesmärk on inimeste ohutuse, tervise ja komfordi kindlustamine läbi töökoha kavandamise, töö organisatsiooni ja töökeskkonna parandamise.

Suurbritannia on saanud maailmas kõige kõrgema ohutustasemega riigiks, kuna seal rakendatakse ergonoomikat võrreldes teiste maa-dega rohkem. Ergonoomika kasutamine on efektiivne tee muuta töö ohutumaks, tervislikumaks ja tootlikumaks, mis on eriti oluline meie vabariigi tagasihoidlikes tingimustes.

Virve Siirak

Tööteaduse õppetooli assistent

Püüan seekord avada Riigikogu töö tagamaid.

Kevadistungjärg algas uudisega, et rahapuuduse tõttu ETV enam ülekandeid Riigikogust (RK) ei tee. Mõnes mõttes hea, mõnes halb uudis. Küllap vähendas see etlejate ja muidurääkijate arvu.

Aga tähtsate ja vajalike küsimuste kajastamine kindlasti peaks jääma.

Mõningad mõisted

Koalitsioon on erakondade ja saadikute ühendus, kel on Riigikogus hääleteenamus.

Opositsioon on parlamendikogum, kellel hääli oma ettepanekute läbisurumiseks ei jätku. Mõnel juhul võib opositsioon olla konstruktiivne.

Head parlamenditavad ja kogenud demokraatia nõuavad opositsiooniga läbirääkimisi. Euroopa parlamendid vaatavad viltu, kui riigi parlamendidelegatsioon puudub opositsiooni esindaja. Opositsiooni äärmuslik vahend on obstruktsioon — viimane tee teavitada oma valijaid võimaluste puudumisest teatud küsimuste konstruktiivsel lahendamisel. Nii saab tekitada koalitsioonile ebameeldivusi ränge teerullitaktika eest. Enamus võib aga kriitilise eelnõu siduda umbusaldushääletusega.

Kuidas tehakse obstruktsiooni? Toetatakse RK kodukorrasedusele võtta iga hääletuse eel kuni 10minutine vaheaeg. Rohkete parandusettepanekute puhul võib hääletusprotseduur kujuneda väga pikaks. Kolmapäevaste istungite puhul, kui menetletakse valitsuse eelnõusid, võib RK istung venida neljapäevase istungi alguseni. Pidev kohalolek kujuneb kurnavaks just väikese enamusega koalitsioonile, sest ei või ial teada, millal opositsioon tervikuna kohal on ning oma tahtmi läbi viia püüab.

Obstruktsiooni saab kasutada ka eelnõude päevakorrast väljaarvamisetpanekute hääletamisega.

Riigikogu liikme õigused ja vabadused

Vastavalt Eesti Vabariigi põhiseaduse § 62 ei ole Riigikogu liige seotud mandaadiga ega kannu õiguslikku vastutust hääletamise ja poliitiliste avalduste eest Riigikogus või selle organites. Põhiseaduse §76 järgi on Riigikogu liige puutumatu. Teda saab kriminaalvastutusele võtta ainult õiguskantsleri ettepanekul Riigikogu koosseisu enamuse (51 liiget) nõusolekul.

Professor Riigikogus IV

Riigikogu liikme ABC

Riigikogu peamine ülesanne on anda seadusi. Seadus on õigusakt, mis sisaldab õigusnorme ja üldkohustuslikke käitumiseeskirju. Seaduseelnõu menetlus seisneb reas üksteisele ajaliselt järgnevates, kodukorrast tulenevates kohustuslikes toimingutes, mille käigus kujuneb Riigikogu kui seadusandja tahe ning selle tulemusena sünnib seadus.

Riigikogu töötab päevakorra alusel, mille kinnitab RK täiskogu töönädala esimesel istungil. Mõningaid küsimusi käsitletakse Riigikogu istungil päevakorraväliselt.

Komisjonides ja fraktsioonides tehakse eelnõudega põhiline töö. Komisjonid võtavad aluseks rohkem sisu, fraktsioonid lähtuvad poliitilistest ja programmilistest seisukohtadest.

Seaduseelnõu algab seaduse algatamisega, st seaduseelnõu RK juhatusel üleandmisega ning eelnõu menetlusse võtmisega. Juhatus määrab Riigikogu komisjonide hulgast juhtivkomisjoni, mis vastutab eelnõu edaspidise menetlemise eest. Kodukorrasedus näeb ette, et Riigikogu liikmete, fraktsioonide ja komisjonide algatatud seaduseelnõude kohta tuleb juhtiv komisjonil küsida Vabariigi Valitsuse seisukohta. Kui juhtivkomisjon leiab, et eelnõu edasine menetlemine on vajalik, suunatakse eelnõu esimesele lugemisele.

Mis on eelnõu lugemine?

See on seaduseelnõu RK täiskogus arutamine, mille käigus tehakse kodukorrast sätestatud kohustuslikud toimingud. Riigikogu liige võib eelnõu esimese lugemise käigus esitada kaks suulist küsimust ja piiramatul arvul kirjalikke küsimusi. Edasi võib juhtivkomisjon teha ettepaneku kas esimene lugemine lõpetada või eelnõu tagasi lükata. Kui esimene lugemine on lõpetatud, võivad kõik Riigikogu liikmed esitada juhtivkomisjonile eelnõu kohta muudatusettepanekuid.

Esimesele lugemisele järgnevad teine ja vajadusel ka kolmas lugemine. Neid võib omakorda ka korduvalt katkestada.

Teisel lugemisel tehakse toiminguid, mida kodukord esimese lugemise jaoks ei sätesta. Nii avab istungi juhataja

pärast küsimuste esitamist läbirääkimised. Seejärel vaadatakse läbi muudatusettepanekud. Seejärel võidakse eelnõu teine lugemine katkestada, suunata kolmandale lugemisele või panna lõpphääletusele.

Kolmandale lugemisele suunatakse seaduseelnõu juhul, kui eelnõu ei vaja enam põhjalikku töötlemist, kuid selle vastuvõtmiseks on vaja kõrvaldada üksikud puudused või kooskõlastada fraktsioonide seisukohti.

Kolmandal lugemisel võivad parandusettepanekuid esitada vaid fraktsioonid ja alalised komisjonid.

Kui eelnõu on läbinud kodukorrast sätestatud menetluse kohustuslikud etapid, pannakse hääletusele tema seadusena vastuvõtmine.

Ühistranspordi seaduse menetlemine

Võtame näiteks ühe eelnõu menetlemise, mille majanduskomisjoni poolseks kaasettekandjaks pidin olema mina. Selleks oli Vabariigi Valitsuse esitatud ühistranspordi seaduse eelnõu 144 SE (S — seadus, E — eelnõu). Valitsus esitas selle RK-le 1999. a juunis, misjärel menetles seda majanduskomisjon kui juhtivkomisjon ning suunas RK istungile. Esimene lugemine toimus 17. juunil 1999 ja see lõpetati. Teine lugemine koos parandusettepanekute hääletamisega toimus 29. septembril. Teine lugemine katkestati kolm korda ning iga kord vaagiti parandusettepanekuid. Ka viimasele menetlemisele 26. jaanuaril 2000 saabus 17 parandusettepanekut. Sellise põhjaliku menetluse tulemusel võeti seadus vastu 66 poolthäälega (vaja oli koosseisulist enamust, s.o 51 poolthäälet). Vastu ei olnud keegi. Seadus vastab EU direktiividele ja peale presidendi otsust ning avaldamist Riigikogu Teatajas seadus kehtib.

Riigikogu võttis 1999. aasta kahel istungjärgul ja neljal erakorralisel istungil vastu 124 õigusakti, neist 99 seadust, 24 otsust ja ühe avalduse.

Prof Ülo Tärno
ehitusmehaanika õppetooli
juhataja
Eesti Riigikogu liige

Toimetusest:

Autori ja toimetuse vahelise kokkuleppe järgi kirjutab professor Tärno (olles valitud Riigikogu liikmeks ja jätkates samal ajal professoritööd) paar korda semestriskollegidele ülikoolis riigi seadusandliku organi tegevusest ja tagamaadest.

Õnnitleme!**Peeter Raesaar 60**

Kolleeg Peeter Raesaar sündis Tallinas 1. juunil 1940, lõpetas Tallinna Polütehnikumi 1958 ja Tallinna Polütehnilise Instituudi 1963. Järgnes samas aspirantuur ja tehnikakandidaadi kraadi kaitsmine Leningradi Polütehnilises Instituudis elektrisüsteemide talitluse juhtimise alal 1971 ning töö õppejõuna TPIs.

Praegu on ta TTÜ elektroenergeetika instituudi dotsent, kelle õppetöö on peamiselt seotud energiasüsteemide arengu planeerimise, elektrirajatiste projekteerimise ning elektrivõrkude talitlusega.

Kes arvab, et see lühike CV on ühe talivalise vananeva ja väsima hakkava ning tudengeid kiusava mehe igav elu- ja töölugu, eksib rängalt. Ja seda järgmistel põhjustel.

❖ Kompetentsus erialal

See tuleneb Peeter Raesaare ammuusest ja sügavast huvist elektrisüsteemide vastu ja suurest töövõimest, mis on viimasel üha uusi võimalusi pakkunud ajal kadestamisväärselt süvenenud. Aastate jooksul on tal tulnud

tegeda elektrisüsteemide ja -võrkude talitluse analüüsi ja juhtimise paljude ülesannetega, ta on töötanud välja lahendusmeetodeid ja arvutiprogramme, saanud medaleid ja muid tunnustusi.

Viimase aja uurimisprobleemaatika ja projektid on seotud energiasäästuga elektrivõrkudes, mitme maakonna ja linna ning kogu Eesti elektrivarustuse tulevikukavade koostamisega, selle kõrval ka hüdroenergeetika arengu küsimustega jm. Üheks tungivaks vajaduseks, mureks ja hobiks on talle saanud elektroenergeetikaalane terminoloogia. Valmivad sõnastikud ja terministandardid. Teadustöid on kokku üle 60.

❖ Täiendõppur

Viimase 10 aasta sisse jäävad täiendõppe kursused Hiinas ja Rootsis, lisaks mitmesugused seminarid ja suvekoolid Taanis, Inglismaal, Austrias, Saksamaal, Lätis ja Eestis.

❖ Hea pedagoog

Märkimisväärne pedagoogiline vaist ja läbisaamine üliõpilastega. Juba üliõpilasajast peale tuntakse Peetrit hea

suhtleja ja huvitava kaaslasena, keda kuulatakse ja arvestatakse ning kes ise oskab olla tähelepanelik ja arvestada teisi.

❖ Inimene, keda võib usaldada

Tema puhul võib kindel olla, et asjad saavad tehtud kokkulepitud ajaks. Kadestamisväärselt tugevate närvidena. Tundub, et ükski ülesanne teda ei ehmata ega pole liiga raske, ükski tähtaeg ei tundu liiga lühike. Peetriga võib minna luurele, võib minna tühjale saarele. Seda olen tõdenud mitmekümneaastases koostöös ja ühistel rasketel sportlikel matkadel polaarjoonetagustes tundrites, Kaukasuse mäeahelikel ning Tjan-Šani liustikel ja mäekurudel.

❖ Hobid

Kõige selle kõrval on ta jõudnud rajada endale ilusa suvemaja koos aiaga, koolipõlvest alates kuni tänaseni pannud kokku soliidseid Soome ja kunstimarkide kogud. Nimetama peab ka keskmisest sagedasemat raamatu-kaupluste külastamist, huvi ajaloo ja kultuuri vastu.

❖ Inimlikud nõrkused

Liiga ideaalsed inimesed pole talvalliselt kõige sümpaatsemad. Peeter pole inimlikest nõrkustest vaba. Esikohal on suitsetamine, mida alustas üliõpilasena ja mida pole temale omase visadusega tõsiselt kavatsetnudki maha jätta. Teisel kohal on ülejäänud tuntud pahed. Tekib kahtlus nagu Churchill'i puhulgi, kas äkki mõnes pahes või nõrkuses ei peitugi tervise, töövõime ja edu saladus.

Peeter on õnnelik inimene, sest töö valmistab rõõmu ja pärast loenguid tunneb ta tugevat tõmmet koju armastava abikaasa juurde. Rõõmu valmistab ka kahe tütre edukas käekäik.

Elektroenergeetika instituudi pere poolt jätkuvat edu ja kordaminekuid!

Eeli Tiigimägi

Ülikool ja ametiühing veavad ühist

25. mail tegi 1999. aasta kokkuvõtteid TTÜ ALO (ametiliitude organisatsioon) juhatus. Tehtud tööst andis ülevaate juhatuse esimees Toivo Roosimaa. Kuulati revisjonikomisjoni aruannet ja oli ka mõni sõnavõtt. Kohal viibis 46 delegaati. Avaldame olulisemaid mõtteid, mis konverentsil kõlasid.

Toivo Roosimaa ettekandest

TTÜ ALO juhatus on aruandepriodil koos käinud kaheksa korda. Arutatud on töö ja palgatingimusi, samuti tehtud ettepanekuid seaduseelnõudesse.

Töö tasustamine ning töökoha säilitamine on kahtlemata kõiki huvitav teema. Ametiühing on aidanud siin õiguslike probleeme lahendada, milleks on töö oma jurist. Ta konsulteerib tasuta. Käsitatud on töölt vabastamist, arusaamatusi töö tasustamisel ning muud töö- ja töökeskkonnaga seotud probleemaatikat.

Alates m.a 25. maist on peetud läbirääkimisi uue kollektiivlepingu sõlmimiseks. On lootust, et see leping lähiajal ka alla kirjutatakse. Kuna seni seda alla kirjutatud ei ole, on tekkinud läbirääkimistel raskusi 2001. a. palgakokkuleppe sõlmimiseks EV Valitsusega. Nimelt aastaks 2000 ei ole meil EV valitsusega töötasustamise kokkulepet sõlmitud.

Avalik- õiguslike juriidiliste isikute puhul ja riigieelarvest toetust saavates asutustes ja organisatsioonides esitatakse nende juhtkonna ja TALO (ning tema liikmesliitude) vahel sõlmitud kollektiivlepingud ja palgakokkulepped asjaomasele ministeeriumile ja Rahandusministeeriumile arvestamiseks riigieelarve eelnõu koostamisel. Eesti Kõrgkoolide Ametiliitude Ühendus UNIVERSITAS on siin oma ettepanekud teinud. Loodame, et ka Tehnikaülikool realiseerib kollektiivlepingu kaudu meie reaalsed soovid.

Kollektiivleping määratleb töötajate ja tööandja suhted. Lepitakse kokku reeglites, mis tagavad pingevabama töö. TTÜ ALO on läbi sihipärase eesmärgitatud tegevuse püüdnud luua eeldused meie soovide/nõudmiste täitmiseks.

Kui alustasime läbirääkimisi, rääkisime palgaastmetest. Vahepeal kadusid need ära ning siis võtsime aluseks järgmise süsteemi: küsisime juurde teatud protsendi õppekulude suurendamist. Taotlesime, et vähemalt 60% õppekuludest läheb personalikuludeks ning ülejäänud majanduskuludeks. Selle tulemusena pidi töötasu sama protsendi võrra tõusma. Kuid siis toimus rektorite tasandil õppekulude jagamine ja seda TTÜ kahjuks. 1999. a õnnestus astmealampalgamäära tõsta 20,5%.

1999. a tekkisid läbirääkimistel tõrked ja senist süsteemi kasutada ei saanud.

2000. a. tegime omalt poolt EV valitsusdelegatsioonile ettepaneku rakendada juba näidatud astmepalga süsteemi, kusjuures ettepanekus sisaldus mõte võtta näidatud suurused aluseks astmealampalgamääradena. Sellest aga keelduti. Sotsiaalminister lubas seadust küll muuta, tänini seda aga tehtud ei ole.

Ülikoolide vahel võrreldav palgasüsteem

Ülikoolide võrreldav palgasüsteem vähendaks pingeid ülikoolide vahel ning annaks selgema pildi motivatsioonist tõusta ametikohal paremale majanduslikule positsioonile. Praegu meil seda võimalust ei ole.

Põhitõed peaksid aga ülikoolide vahel siiski kokku lepitud olema:

- 1) Nn püstijala ehk auditoorne koormus aastas ning seaduse järgi ettenähtud töötundide arv aastas kokku;
- 2) Ametikohtade astmepalkade alammäärad on esialgu küll

arvestuslikud, kuid sellest allapoole siiski maksta ei saa, kui töötaja töötab täisajaga.

Need kaks alust tingivad ka üliõpilaskoha maksumuse õiglasema määramise. Täna on see TTÜle sisuliselt vastuvõetamatu.

Põhiliselt me peamegi läbirääkimisi ainult töötajate töötasu suuruse üle. See kuulub ju ametiliitude tegevuse valdkonda. Selline lähenemine jätab administratsiooni ülesandeks vaid majandusküsimuste eest hoolitsemise.

Vajame normaalseid töösuhteid, et tunda ennast töökoha püsimise suhtes turvalisena. Samuti soovime kasutada võimalust täiendada oma teadmisi.

Ametiühingu liikmetest

Paar mõtet ka ametiühingu liikmelisusest. Täna võib ametiliite lugeda mõnel määral kindlustusseltsideks, mis üritavad head seista oma liikmete palkade, väljaõppe ning normaalse töösuhete eest. Tuletan meelde, et senised positiivsed lahendid töötasude ja töösuhete alal on tulnud küllaltki närvesöövate ja head ettevalmistust nõudvate läbirääkimiste tulemusena. Kuid mida aeg edasi, seda raskemaks ning keerukamaks läbirääkimised lähevad. Mida suurem on meie liikmeskond ja mida põhjendatumad selgepiirilised nõudmised, seda tulemusrikkamalt me töötame.

Endised ametiühingu ajad on möödas. Meil tuleb oma peaga mõelda ning endal tegutseda.

Et kõik tuleb väga visalt, selle kohta üks näide. Aastal 1990 oli sotsiaalminister Marju Lauristin. Tema jutuajamisest selgus, et ta oli murelik TÜ professor Juhan Peegli saatuse pärast. Tartu Ülikoolist pensionile minnes sattus ta (ja eks kõik teisedki professorid) ju sisuliselt ühte pensionikategooriasse paadialustega. Tulime ühisele arvamusele natukenegi austada suure elutöö teinud professorit.

vankrit

Ametiühingute mureks jäi valmis kirjutada *professor emerituse* pensioni seaduseelnõu. Pikaajalist visa tööd päädis edu: täna on see pension olemas. Nüüd on sihikul juba *dotsent emerituse* pension.

Rahvusvaheliselt tunnustatud ametiliitude toimingud:

- Võimaldada oma liikmetele täiend- ja ümberõpe,
- Tagada teadmistele ja töötulemustele vastav tasu ning seda kindlasti peale täiendõpet tõsta,
- Vaadata oma töövaldkonnas kaugemale tulevikku, et vajalike teadmiste tase tõuseks ning tööga toimetulek hõlbustuks,
- Jälgida, et tööjõuturule ei kuhjuks nn liigseid inimesi,
- Abistada tudengeid praktilise teadmise otsimisel ning selgitada neile tööjõuturu muutusi ning teenimise võimalusi,
- Aidata ülikoole õppeprogrammide koostamisel.

Seda kõike tuleb teha kohe, et ellu jääda edaspidi. Haritlased peavad oma vaimse potentsiaali ära kasutama, mitte langema taandarengu teele. Vara on kõigele käega lüüa! Selleks soovis Toivo Roosimaa kõigile jõudu ja sõnakat koostööd.

Küsimused puudutasid kollektiivlepingu allakirjutamise viibimise põhjusi, EV valitsuse palgatõusu ja sügisel kavandatava üldstreigi seoseid, TALO oma internetikodulehekülge ja ametiühingu liikmemaksu. Saime teada, et Tehnikaülikooli töötajatest kuulub ametiühingusse ligi 60 % ja kõlas ka üks mõttema, mis peaks meile kõigile optimismi sisendavalt mõjuma: Eesti riik võib olla vaene, aga rahapuudust tal ei ole.

Üles märkis

Urmi Reinde

Teated

7. - 12. juuni

Haldusjuhtimise õppetooli juhataja professor **Sulev Mäeltsemees** ja filosoofia õppetooli juhataja professor **Ülo Kaevats** on Saksamaal Hamburgis *European Thematic Network Political Science* poolt korraldataval *Third Plenary Conference'l*.

8. juunil

nõukogu saalis kokkuvõtte kontaktmessist "Tehnoloogia 2000". Arutelu all kuuluvad messi ettevalmistus, läbiviimine ja tulemused.
Info **Rein Ruubel** tel 620 2045.

8. juuni

Kell 10.00 **Andres Pihlaku** magistriröö kaitsmine "Energiakadude analüüs elektri- ja otusvõrgu kaopiirkondades". Juhendaja **Eeli Tiigimägi**.

11.00 **Erki Purge** magistriröö kaitsmine "Energiatööstuse strateegiad avatud elektriturul". Juhendaja **Mati Valdma**. 12.00. **Kaupo Kont'i** magistriröö kaitsmine "AS Tallinna Elekter tehnilise infosüsteemi strateegiline mudel". Juhendaja **Mati Meldorf**.

14.00 **Rauno Raidvere** magistriröö kaitsmine "Keskpinge võrkude telemaatikasüsteemide analüüs ja kasutusvõimalused". Juhendaja **Kalju Möller**.

15.00 **Raimo Rikkeni** magistriröö kaitsmine "Isoleeritud ja resonantsmaandatud võrkude maalühiskaitse". Juhendaja **Kalju Möller**.

Kaitsmised on Kopli 82 ruumis IX-203.

9. juuni

Aegviidu spordibaasis ülikooli arengukomisjoni esimehe professor **Jaak Leimanni** initsiatiivil TTÜ juhtkonna ja dekaanide seminar tehnikaülikooli arengukava koostamisest. Oma-poolselt ettevalmistatud 10-15-minutiliste ettepanekutega esinevad dekaanid teaduskondade arengukavade teemal ja rektoraadi liikmed oma valdkonna kavadega. Järgneb arutelu.

Koostanud **Kersti Vähi**

22. juunil täitub 100 päeva

professor **Andres Keevalliku** rektoriaega. Valitsuste puhul kriitikavaba aeg sellega lõpeb.

Ilmub brošüür 2000. aasta lõpetajate nimekirjaga

19. juunil tuleb ülikooli trükikojast **Felix Sarve** kaanekujunduse ja ülikooli kirjastuse tekstikujundusega brošüür 2000. a Tehnikaülikooli lõpetajate nimekirjaga, mis ulatatakse lõpetajale kätte koos diplomiga.

Ajalehe järgmine number

ilmub **28. augustil**. Loodetavasti uues kuues ja uues meeles vastloodud avalike suhete osakonna lehvivate ideede mõju all.

Tartusse jõudnud ülikooliastuja küsib tänaval professorilt teed.

- Vabandage, kuidas ma ülikooli pääsen?

- Järjekindla tööga, noormees!

Tudeng puhvetis:

- Palun neli viinerit.

Hääled järjekorrast:

- Päris hulluks läinud!

- Ja kuusteist kahvlit.

Pimedal tänaval piirab kamp sisse noormehe.

- Anna jopp siia!

- Künarnukid on läbi.

- Muhk, vaata järele.

- Ongi läbi.

- Siis botased.

- Katki on.

- Muhk!

- Katki jah.

- Kes sa sihuke oled?

- Tudeng.

- Muhk, anna talle kümnekas.

Professor loengul:

- Äratage oma naaber üles.

- Teie ajasite talle une peale, ajage nüüd ise üles ka.

Jaanus Raim

PROGRESS

*Eile küüne all oli rant
- täna juba doktorant
tallab ringi tähtsas tuuris
justkui lõviisand puuris*

*Tema teel kuid - vaat kus lant,
härra dotsent Elevant:
kiidab, ole kant või sant
sinustki saab magistrant*

Õiendamine

Eelmises lehes 22. mail kirjutasime lk 4 valesti tubli üliõpilase Teibi Tormi nime. Niisiis tema nimi on ikkagi Teibi Torm ja mitte midagi muud. Vabandame!

SUVESOOV

**Ilusat ilma,
head tervist,
palju raha!
Ülejäänud
ostate.**

Tallinna Tehnikaülikooli 1999/2000. õppeaasta lõpuaktused

TTÜ aulas Ehitajate tee 5

19. JUUNIL

kell 11.00

Energeetikaõpikond
Haldusjuhtimise õpikond
Tehnilise füüsika õpikond
Keemiaõpikond

kell 15.00

Ehituse õpikond
Mehaanikaõpikond

20. JUUNIL

kell 11.00

Majandusõpikond

kell 15.00

TTÜ Kõrgem Majanduskool

21. JUUNIL

kell 11.00

Informatsioonitehnika õpikond
Õhtu- ja kaugõpikond